

SRDIĆ, Dušan
Former Yugoslavia Witnesses Documentation Project
Serbian
RG-50.587*0002

CR 2 of 1

U ovom intervjuu Dušan Srđić, rođen u Makovcu 14.06.1924 godine, opisuje svoje dojmove i doživljaje Drugog Svjetskog Rata na prostoru bivše Jugoslavije. Prema tome, od prvih uspomena o bombardovanju Beograda dok je još bio mladić, pa do završetka rata, tokom kojeg aktivno sudjeluje i biva ozlijeđen. Uz to opisuje slučaje protjeranih civila, a isto tako i srpskih vojnika, koji su se povlačili sa prostora tada objavljene nezavisne države Hrvatske.

[01:] 00:30:00 – [01:] 10:52:00

Navodi svoje ime i prezime, mjesto i godinu rođenja; opisuje svoje prve uspomene na drugi svjetski rat, spominjajući bombardovanje Beograda, Kragujevaca i Niša a isto tako i to da hrvatski gradovi nisu bombardovani i da vlada nacionalna opredeljenost; objašnjava što se dalje dešavalo; spominje kako njemačka vojska prolazi Karlovac već drugi dan probijajući sjeverozapadni front; komentira kako je hrvatska vojska počela razoražavati srpske vojnike koji su počeli bježati; opisuje kako su njemački vojnici izgledali i kako su bili naoružani; objašnjava kako je jedan od njemačkih vojnika znao pričati srpski te ih je tješio i govorio da se ne boje; objašnjava kako su srpski vojnici prilikom bježanja otimali civilna odjela po kućama kako bi se slobodno probijali kroz šume; navodi imena nekih kojih je poznavao (Matijević Pavao, Cvijet Đuro itd.); priča o govoru kojeg su ustaše održali prilikom objavljivanja Nezavisne Države Hrvatske, govor na kojemu je njegov otac osobno prisustvovao; komentira da su govor održali Mile Budak, Jure Francetić i Andrija Artulković te da su izjavili kako trećinu srba treba pokrstiti, trećinu protjerati a ostale koji se ne budu pokoravali hrvatskoj vlasti pobiti; priča dalje što se njemu lično dešavalo; objašnjava kako su žandari obilazili svako selo prijeteci da tko ne bude predao oružje će biti ubijen; priča da su slovinci bili tjerani iz Slovenije te da je grupa njih od 100 do 150 ljudi bila primljena na prehranu u općini Krnjak.

[01:] 10:52:01 – [01:] 20:03:00

Objašnjava tko su bili žandari; priča da je znao za dolazak slovenaca jer su dolazili transportom i bivali raspoređivani po općinama; objašnjava kako je općinski načelnik Dragan Mujić u tajnom dogovoru s ustaškom poglavarstvu najavio kako će se održati ustaški govor u Krnjaku oslanjajući se isto tako i na to da se treba što više ljudi sakupiti da donesu hranu za slovence; priča da je javni bilježnik DMITAR Tomić, koji je isto tako ubijen, upozorio njegovog oca da se sprema hajka na srbe; komentira da je devet ljudi išlo iz Makovca prema Krnjak ali da se nijedan nije vratio (Mihajlo Simić, Simo Simić, Mihajlo Potkrajac, Stevan Majčević, Stevan Živković, Đurač Simić, Milić Vukobratović, Pavao Knežević, Teodor Uzalac); priča kako je preko oca saznao da su ljudi koji su otišli u Krnjak nastradali; objašnjava da su žene koje su stajali na cesti vidjeli kako su ustaški kamioni pokupili sa ceste i bacili u kamione - Miloš Mandić, Stevo Gajciša, Mišo Đurić koji su kasnije bili ubijeni; navodi broj ljudi kojih je bilo odvezanih i ubijenih.

[01:] 20:03:01 – [01:] 29:38:00

Opisuje razliku između ustaša i domobrana; objašnjava da su se on i njegova obitelj uklanjali prema Petrovoj gori i Klokoču prilikom čestih ustaških hajki; priča kako je 1. decembra 1941 godine talijanska ofanziva krenula iz Karlovca da razčisti teren paleći kuće; navodi neke od ljudi koje su talijani odveli u Krnjak; opisuje kako su oteli njegovog oca; priča kako njegovu kuću nisu zapalili niti opljačkali; objašnjava da je partizanski odred „Debela Kosa“ napao iz zasede talijane; priča da su talijani radi osвете pobili one koji su bili odvedeni u Krnjak na tom istom mjestu gdje su ih partizani dan prije napali; govori da je jedan, koji se zvao Boro Mihajlović i tada imao 18 godina, ostao živ među ostalih pedesetak koji su u Krnjaku bili ubijeni te svjedočio o tom zločinu.

[01:] 29:38:01 – [01:] 42:47:00

Objašnjava da su napadi ustaša prestali tokom zime; priča da se u februaru formirao ustaško domobranski garnizon, koji su prva i druga brigada, u kojoj je i on učestvovao kao vodič osvojili; objašnjava da su u Vojnoviću ustaše pohapsili oko 90 civila i da su isto tako palili crkve; priča da je dva puta bio ranjen do kraja rata; govori da partizani nisu nikada vršili zločine nad civilima ali da je mrtvih civila znalo biti tokom puta; priča kako je mnogo puta znao posmatrati mrtvih civila i vojnika ali da ne bi mogao tačno odrediti identitet ubojice; priča o slučaju kad je partizanski komendant brigade ubio vojnika jer je brao jabuke na hrvatskom prostoru; priča da je kraj rata dočekao kod kuće ranjen; objašnjava da je nakon rata Tito rasporedio da jedinice ne oslobađaju one krajeve na kojima su držali položajeve radi osвете; priča da je zbog rasporedbe 8. divizija u kojoj je on učestvovao bila raspoređena za Ilirsku Bistricu u Sloveniji.